

Az esztétikai - művészeti tudatosság, kifejezőképesség és fejlesztése

Felhasznált és ajánlott irodalom

- Makádi M. (2009): A kompetenciaalapú pedagógia lehetőségei a tanítási-tanulási folyamatban. Mozaik Kiadó
- Makádi M. (2015): Kompetenciafejlesztő földrajztanítás. Összefoglaló szakmódszertani tanulmány. ELTE TTK FFI.

„Az esztétikai művészeti **tudatosság** és **kifejezőképesség** elképzeléseink, élményeink és érzéseink **kreatív kifejezése**, valamint fontosságuk elismerése a médiumok segítségével, különösen az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fénykép és a mozgókép segítségével.”

Nemzeti Alaptanterv, 2012

Észrevegéik, értékelni tudják az őket körülvevő világot, **harmóniára** törekedjenek az élő és élettelen környezettel.

A tanár segítsen a diákoknak megragadni a dolgok üzenetét, a **lényeg** kiemelésével és a **szép** meglátásával.

Az esztétikai - művészeti tudatosság, kifejezőképesség

ismeretek	készségek	attitűdök
<ul style="list-style-type: none"> • kulturális örökség • főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismerete 	<ul style="list-style-type: none"> • ötletesség, kreativitás • elemzés • nézőpont összevetése 	<ul style="list-style-type: none"> • sokfélesége iránti nyitottság • érdeklődés • megoldásra törekvés

A kompetenciafejlesztés **komplex fejlesztés**, amelyben egyformán fontos a szükséges ismeretek (fogalmak, adatok, szakkifejezések, törvények stb.) megtanítása-megtanulása, a készségfejlesztés, valamint a tanuló értékrendszerének, attitűdjeinek az alakítása.

A természeti és épített környezet szépségei motiválják a tanulókat, megragadják a képzeletüket.

Danxia - színpompás kínai tájak. táj, Gansu, Kína

Mitől szép, érdekes?

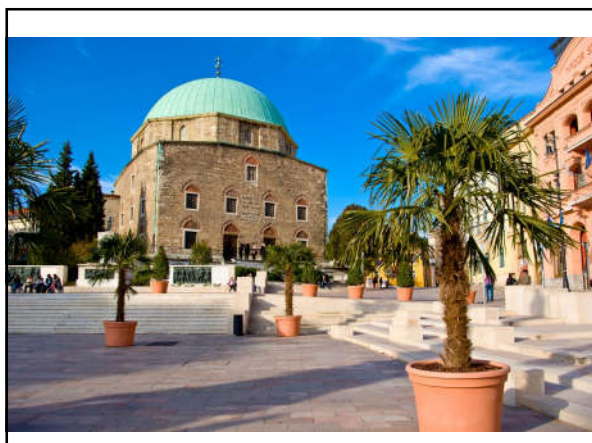
A természeti és épített környezet szépségei motiválják a tanulókat, megragadják a képzeletüket.

Mitől szép, érdekes?

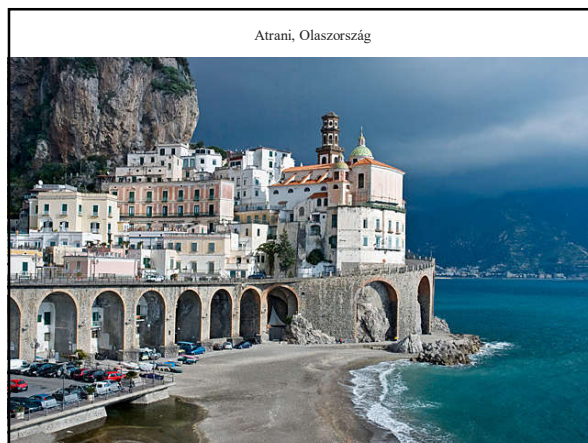

Kristálybarlang, Mexikó

Antilop-kanyon, USA

Atrani, Olaszország

1. Önkifejezés

Önkifejezés szavakkal – Versírás vizuális információ alapján

Feladat célja: A tanuló leolvassa, összegyűjtse egy képről az ábrázolt jellemzőket, és azokat fogalmazza meg versben.

Feladatleírás: Figyeld meg a mellékelt képet! Előbb csak gondolkodj a képről, majd gyűjts fogalmakat, főveket a képről!
Írj mindegyik mellé egy jelzót!
Írj mindegyikhez állítást!
Rendezd vossorokká a leírta-
kat, beleírhatasz még egy-egy
szót, rimmé alakíthatod.

jelző	fogalom	Történes/cselekvés/állítás
hófödte	hegyek	magasodnak
égbenyúló	fák	zöldellnek
kristálytisza	tó	tükröződik

1. Önkifejezés

Önkifejezés képi elemekkel – önkifejezés rajzban

Feladat célja: A tanuló egy fogalom szóképeről(betuíról) asszociáljon a tartalmára, és az észébe jutó elemeket rajzolja meg/ használjon hozzá internetes elemeket.

A fogalom tartalmi jegyeit ábrázoló „szó-kép” Norvégiáról (Makádi M. 2008)

1. Önkifejezés

Önkifejezés montázzsal

Montázs
Különböző rajzok, ábrák, képek összevágása, összeállítása.

A feladat célja: a tanuló szedjen össze információkat egy témával kapcsolatban, szemléltesse vizuálisan, és rendezze el ezeket esztétikusan képmontázsban.

Képmontázs készítése

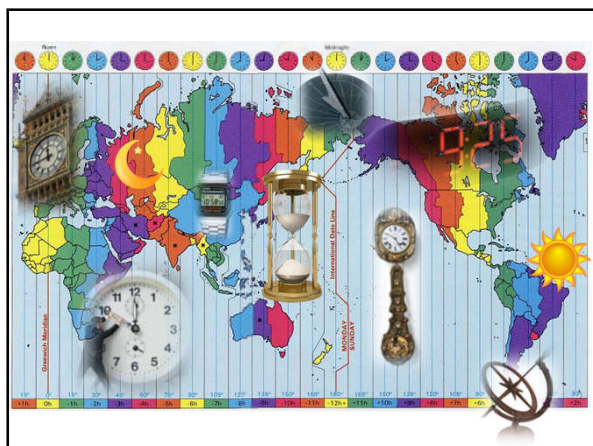
Tárgymontázs készítése

pl. csigaházak, fagallyak, kavicsok, falevelek

1. Önkifejezés

Önkifejezés montázzsal – képmontázs készítése

Természeti fotók készítése

Megosztása másokkal: Facebook, Instagram, Blog

FÖLDGÖMB

Ladányi Tamás asztrófotós, tanár

ASZTROFOTO.HU
az első magyar asztrófotós közösségi portál

https://www.asztrofoto.hu/index.php?page=galeria/galeria_list.php

<https://pixinfo.com/cikkek/csillagfotozas-mobillal/>

<https://www.bumm.sk/turmix/2016/06/20/gyorstalpalo-profi-fotostol-igy-kell-fotozni-a-mobillal>

Látványos felvételeket lehet készíteni hosszú záridővel való fotózással

Megyeri hídról állványról készült, öt perces záridővel.

2. Érzelem kifejezése
Érzelmek egyéni kifejezése– Érzelemkifejezés hangokkal

Feladat célja: A tanuló megragadja a kép hangulatát és azt kifejezza hangok felsorolásával /hangkeltéssel/ zenével.

2. Érzelem kifejezése
Érzelmek egyéni kifejezése– Érzelemkifejezés színekkel

Feladat célja: A tanuló kifejezze a tartalomhoz kötődő érzelmeit színekkel, színekkel, színekkel. Otthoni feladatként ajánlott.

Feladatleírás:
Keresd meg a földrajzi atlaszodban az alábbi helyeket, és gyűjtsd össze jellemzőiket a térképlapok segítségével! Grönland, Asztrahán, Nagy-korallzátony
Milyen érzelmeket váltanak ki belőled ezek a helyek?
Mondd el színekkel!
Készíts róluk színekkel, pl. vízfestékkel, zsírkrétával, színes ceruzával!

2. Érzelem kifejezése
Érzelmek csoportos kifejezése– Érzelemkifejezés pantomimmal

A pantomim szó jelentése: Mindent utánozó.

A cselekményt az előadók hangtalanul, csak a test mozgásával, kifejező arcjátékkal, tánccal játsszák el. Némajáték.

Feladat célja: A tanulók gondoljanak át egy problémát, amit aztán némajátékban eljátszanak.

Feladatleírás:
Egyre forróbbak a nyarak, kiszámíthatatlanabb az időjárás. Rövidülnek a gleccserek... Mindennek háttérben a Föld átlaghőmérsékletének emelkedése áll. Mutassátok be, mit gondoltok, mit éreztek ezzel kapcsolatban!

2. Érzelem kifejezése
Érzelmek csoportos kifejezése– Érzelemkifejezés eljátszása

Feladat célja: A tanulók gondoljanak át egy problémát, amit aztán eljátszanak a bírósági tárgyalások mintájára.

Lásd: később

3. Művészi kifejezőeszközök felismerése Műalkotás kifejezési nyelvének felismerése–A festői nyelv kifejezése

Feladat célja: A tanuló felismerje egy festmény tartalmi mondanivalóját és annak kifejezőeszközzeit.

Feladatleírás: Budapest a 19. század végén a világ malomipari nagyhatalma volt. A malmok Budapesten működtek, ahová az ország különböző helyeiről érkezett a megörölni való gabona. Figyeld meg a képet: hogyan szállították a gabonát? Hogyan fejezi ki a kép festője a tevékenységet? Milyen kifejezőeszközöket használt a festő?

3. Művészi kifejezőeszközök felismerése Képzőművészeti alkotások különböző kifejezőeszközeinek összehasonlítása

Feladat célja: A tanuló hasonlítsa össze egymással különböző műfajú művészeti alkotások kifejezési nyelvét.

II. Balatoni Halászat Napja

Major Lajor faszobrász, Balatoni halászek emlékműve

Bognár Kálmán: Balatoni halászek bődönhajóval

<http://te-szikorkep.com/balatoni-halaszat-napja-szombaton-strandhalaszattal/> <https://pinteraukioshaz.hu/balatoni-halaszok-bodonhajoval>

V. Tóth Gábor - Badacsonyi vitorlások, olajfestmény

Márton Zsolt Badacsony

<p>Az idő formál A kő ellenáll S magosha törő fal áll Egkor vulkán oldalán</p> <p>Oly régen élt már Bücskén onnarrá léváján Törve fölfele felbökön át S társaival versenyben állt</p> <p>S oly rég volt S mára megkopott kő Lávája meglermehet ör Tornyként a Balatont Figyeli Ó</p> <p>Tánja az időnek Az örök változónak Az egykor dicső kormak S csúfos hanyatlásnak</p> <p>Kalajját s ruháját Szél futta át S hehda tova át Beterítve Balaton partját</p> <p>Csipkézett testtel Gyönyört ebreszt fel Figyelmét kelti A Balaton mellett</p>	<p>Árnyékként vetül Hol borvidék terül S roskado vár tétül Hol ember pihenésbe merül</p> <p>Balaton tánja Badacsony vulkánja Gondoskodó atyja Az ide látogatónak</p> <p>Testéből emi ad Szívéből bor fakad Tornyából építész házfalat S erdejében élő vad, oly jó léta</p> <p>Csodaszép kúppja Balatoni korona Király trónja Boldog ki Badacsonyt csodálja</p>
--	--

<https://www.poet.hu/vers/19864>

Petőfi Sándor: Az alföld

„Lenn az alföld tengersík vidékin
Ott vagyok honn, ott az én világom;
Börtönéből szabadult sas lelkem,
Ha a rónák végételenjét látom.”

<http://magyar-irodalom.elte.hu/sulinet/gyjo/setup/portrek/petofi/alf.html#psjkarpat>

http://tiszsaors.hu/kulturhaz/index.php?option=com_content&view=article&id=54:balos-zsoka&catid=34:mozsak&Itemid=61

Arany János Toldi

„Ég a napmelegtől a kopár szik sarja,
Tikkadt szöcskenyájak legelésznek rajta;
Nincs egy árva fűszál a tors közt kelőben,
Nincs tenyérnyi zöld hely nagy határ
mezőben.”

http://www.mek.oszk.hu/00500/00597/html/toldi01.html#01_01

Benda Zoltán: Az Alföld színei

Örömtérkép készítése

Örömtérkép – pl. élmények helyszíne, legszebb látnivalók, kellemes illatok helye, legérdekesebb formák

1. Szép utca
2. Rendezett udvar
3. Virágos kert
4. Különleges növény
5. Szép fa/fák

Stb.

Fényképekkel dokumentálni.

A negatív példák láttán kritikát megfogalmazni.

Különböző kultúrákkal való ismerkedés

Ezen kultúrák kifejezéseinek értelmezése

- viseletek,
- építkezési mód, építőanyagok,
- népzenei motívumok

csángók

palócok

<http://www.siklod.hu/index.php?page=siklodi-nepviselet->

Különböző kultúrákkal való ismerkedés

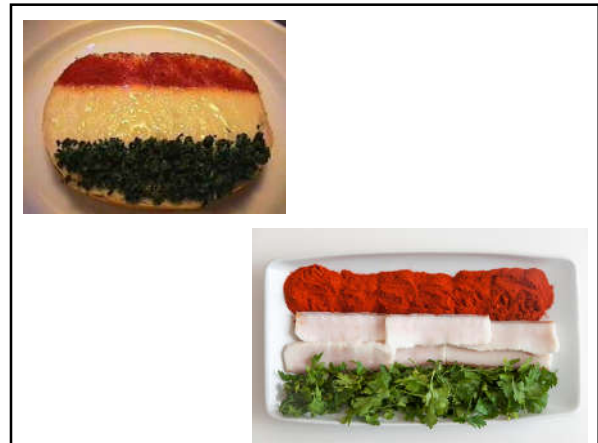

<http://afrolexikon.blogspot.com/2015/03/nepc-soportok-maszajok.html>

http://eletmodonline.hu/2016/02/28/fantasztikus-18-nemzeti-zaszlo-etelekbol/#efbl_popup

	SVÁJC – Felvágott és ementáli sajt	
	EGYESÜLT KIRÁLYSÁG – Scone (édes zsemle), tejszín, dzsem	
	SPANYOLORSZÁG – Chorizo kolbász és rizs	
	AUSZTRÁLIA – Húsos pite, szósz	
	FRANCIAORSZÁG – Kéksajt, brie sajt, szőlő	

Papírmakettek készítése

<https://cp.c-ij.com/en/categories/CAT-ST01-0097/index.html>

